

Omstillingsplan 2024 - 2026

Omstilling i Lavangen

Nye Stier – Lavangen til nye høyder

Dato for siste versjon: 040424

Behandlet av styret i Nye stier Lavangen: 151223 og endelig behandling januar 2024 - godkjenning på e-post.

Godkjent av kommunestyret: 040424 med endringer

Foto: AS

Innholdsfortegnelse

1. Bakgrunn	3
1.1 Bakgrunn for omstillingsarbeidet.....	3
1.2 Analyser og innspill som grunnlag for prioriteringer i Omstillingsplan	4
1.2.1 Utviklingsanalyse i Panda.....	4
1.2.2 Spørreundersøkelse.....	6
1.2.3 Dialogmøter	7
1.2.4 Informasjons- og forankringsmøter	9
1.2.5 Øvrig kunnskapsgrunnlag	10
1.3 Oppsummert kunnskapsgrunnlag og anbefaling	10
1.4 Fra prosjektplan til omstillingsplan	11
2. Visjon og mål	12
2.1 Visjon for omstillingsarbeidet.....	12
2.2 Hovedmål	12
2.3 Resultatmål	12
2.4 Effektmåling	12
3. Valg av innsatsområder	13
3.1. Opplevelsesnæring inkl. småskala matproduksjon.....	13
3.2. Øvrig næringsliv.....	14
3.3. Attraktivitet som bo- og besøkssted	15
3.4. Attraktivitet for næringslivet.....	16
4. Strategier	16
4.1 Opplevelsesnæring inkl. småskala matproduksjon og øvrig næringsliv.....	17
4.3 Attraktivitet som bo- og besøkssted	17
4.4 Attraktivitet for næringsliv	17
5. Organisering	18
6. Finansiering	19
6.1 Overordnet finansiering.....	19
6.2 Ressurser fordelt på innsatsområder.....	19
7. Prioriterte bærekraftsmål	20
7.1 Styrets arbeid med bærekraft.....	22
7.2 Økt kompetanse om bærekraftsperspektivet	22
7.3 Bærekraft i søknader og saksbehandling	22
8. Kommunikasjonsstrategi	23

1. Bakgrunn

1.1 Bakgrunn for omstillingsarbeidet

Kommuneledelsen i Lavangen kommune tok høsten 2021 kontakt med næringsavdelinga i Troms og Finnmark fylkeskommune med bakgrunn i utfordringer med kommuneøkonomi og nedgang i sysselsetting over tid.

En rekke møter ble gjennomført mellom kommuneledelsen og fylkeskommunens næringsavdeling, og fylkeskommunen utarbeidet en samfunnsmessig konsekvensanalyse for å dokumentere situasjonen for næringsliv og sysselsetting. Analysen for Lavangen kommune konkluderer med at Lavangen kommune bør prioriteres innenfor et omstillingsprogram. Kommunen har et næringsliv som er svært begrenset i omfang, og som vurderes å være meget sårbart. I tillegg opplever kommunen en kraftig befolkningsnedgang og uheldig demografisk utvikling, samtidig som kommuneøkonomien er inne i en negativ trend.

5. april 2022 vedtok Fylkesrådet å gi Lavangen kommune omstillingsstatus for inntil 3 år for perioden 2023-2025, under forutsetning av at Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) innvilget omstillingsmidler. Fylkesrådet bevilget i samme vedtak kr 300 000 til å gjennomføre fase 2 – strategi- og forankringsfasen - i omstillingsprosjektet. Arbeidet var i tillegg finansiert av Innovasjon Norge og med egeninnsats fra Lavangen kommune.

Formålet med strategi- og forankringsfasen er å utvikle et strategisk plangrunnlag som begrunner og prioriterer bruken av ekstraordinære midler til næringsutvikling i Lavangen gjennom å vurdere potensialet for vekst i næringslivet, utviklings- og omstillingsbehovet, samt identifisere konkurransefortrinn og utfordringer. Arbeidet med strategi- og forankringsfasen har fulgt Innovasjon Norges anbefalte arbeidsmetode for omstillingsarbeid i strategi- og forankringsfasen. Arbeidet ble startet opp i september 2022, med Proneo AS som prosjektleder. Det ble da gjennomført en webundersøkelse, Utviklingsanalyse i Panda og dialogmøter med nøkkelaktører.

Etter at forslag til statsbudsjett for 2023 ble lagt fram 6. oktober 2022 ble det klart at Lavangen kommune ikke fikk midler til å gjennomføre det planlagte omstillingsprosjektet. Lavangen kommune besluttet i oktober (formannskapsmøte 31.10.22) at strategi- og forankringsfasen i stor grad skal gjennomføres som planlagt, men med noen unntak: Det skal ikke lages omstillingsplan eller handlingsplan. I stedet vil Proneo lage en prosjektplan som skal brukes i det videre arbeidet med næringsutvikling i Lavangen. Denne prosjektplanen ble lagt til grunn for en søknad fra Lavangen kommune til fylkeskommunen om støtte til gjennomføring av et tre-årig næringsutviklingsprosjekt. Lavangen kommune vil i tillegg gå inn med egenandel og egenfinansiering. Prosjektplanen beskriver og drøfter situasjonen i næringslivet i kommunen, vurderer potensiale for vekst, næringslivets utviklings- og omstillingsbehov, målene for arbeidet og prioriterte innsatsområder/hovedaktiviteter.

Næringsutviklingsprosjektet fikk støtte fra Troms og Finnmark fylkeskommune, og hadde oppstartsdato 1. juni 2023. I statsbudsjett for 2024 fikk fylkeskommunen tildelt en større pott til omstilling, og det ble klart at Lavangen kommune skal være omstillingskommune.

Det skal utarbeides en Omstillingsplan for omstillingsperioden 2024-2026 og første års Handlingsplan som prioriterer innsats og ressursbruk i arbeidet. Planene tar utgangspunkt i prosjektplanen som ble utarbeidet, og er høsten 2023 justert for å passe til den nye situasjonen.

Etter kommunestyremøte 4. april 2024 er kapitlet om organisering endret, jf vedtaket.

Justering skjer i nært samarbeid med fylkeskommunen og Innovasjon Norge.

1.2 Analyser og innspill som grunnlag for prioriteringer i Omstillingsplan

1.2.1 Utviklingsanalyse i Panda

Utviklingsanalyse i PANDA, datert 18. oktober 2022, er utarbeidet av Proneo AS. Utviklingsanalysen er basert på tilgjengeliggjorte modeller fra Panda analyse samt offentlig statistikk. Utviklingsanalyse PANDA benytter følgende indikatorer: sysselsetting fordelt på næring sammenlignet med fylket og nasjonen, andel lavinntektshusholdninger og median husholdningsinntekt, næringsstruktur, sysselsetting i de fire største næringene, sysselsettingsandel, andelen sysselsetting i industrien, bedriftenes størrelsesfordeling, arbeidsinnvandring og innvilget tilskudd fra Innovasjon Norge.

Formålet med utviklingsanalysen er å gi et overordnet og analytisk perspektiv på hvilke utviklingsmuligheter Lavangen har. Utviklingsanalysen skal fungere som et bakteppe for mer dyptgående vurderinger utført i dialog med lokalt næringsliv. De anbefalinger utviklingsanalysen kommer med er dermed i ingen forstand noen endelig konklusjon, men snarere begynnelsen på en prosess som leder frem til konkrete tiltak i Lavangen.

Utviklingsanalysens oppsummering og forslag til tiltak

Lavangen har et ensidig næringsliv med få private arbeidsplasser, som det også har blitt færre av de siste årene. En svært stor del av de sysselsatte er ansatt i offentlig sektor. Det er svært få industriarbeidsplasser i kommunen. En stor andel av arbeidstakerne er sysselsatt innenfor få bransjer, noe som gjør næringslivet sårbart. Bygg- og anleggsnæringen har stått sterkt i kommunen, og er en av de største næringer som det pendles ut til. Denne næringen er utsatt for konjunktorene ellers i samfunnet. For de nærmeste årene signaliseres det redusert aktivitet innenfor denne bransjen. Den næringen som har hatt vekst de siste årene i antall ansatte er omsetning og drift av eiendom, samt tjenester til eiendomsdrift. Det antas at dette skyldes bruk av bransjekoder knyttet til eiendomsdrift innen enkelte reiselivsbedrifter.

Sentrale funn i analyser og innspill:

- Høy offentlig sysselsetting
- Få sterke næringer
- Svært begrenset næringsliv
- Ensidig – lite variert næringsliv
- Bygge- og anleggsnæring har vært fremtredende, men er noe redusert de siste årene
- Nedgang i arbeidsplasser, og underdekning - stor utpendling, godt integrert i det regionale arbeidsmarkedet
- Svært lav sysselsetting i industrien – med små muligheter til å utvikle lokal leverandør- og servicenæring
- Stor andel med lav utdanning og lav inntekt

I kommunen er det mange som er ansatt i små bedrifter, og det er et lavt utdanningsnivå blant de sysselsatte. Det er også en overvekt av eldre arbeidstakere i forhold til yngre, og det er en lav sysselsettingsgrad i kommunen. Kommunen har også en høy grad av utpendling av arbeidstakere med ca. 27 % av de sysselsatte i 2021.

Av dette ser vi at Lavangen har en svak næringsstruktur med bedrifter innenfor få bransjer og med få private arbeidsplasser. Utdanningsnivået er lavt, og det er få som har høyere utdanning. Det er positivt at andelen av faglært arbeidskraft er rimelig god, og som det kan bygges videre på. Det er positivt at flere av bedriftene er solide økonomisk mht. tryggheten i arbeidsplasser og muligheter for å kunne vokse.

Analysene viser at Lavangen er godt integrert i det regionale arbeidsmarkedet. Det er relativt korte avstander til sentra i flere av nabokommunene, samt at større byer som Narvik og Harstad ligger innenfor mulig pendleravstand. I nabokommunene Bardu, Målselv og Narvik er det større forsvarsanlegg som også har sivile arbeidsplasser. Størst utpendling foregår til Salangen som har større innslag av industri og arbeidsplasser for faglært personell, noe som gir muligheter for arbeidsplasser uten høyere utdanning. Næringslivet og arbeidsplassene i bo- og arbeidsmarkedsregionen rundt Lavangen vil være svært viktig for veksten og utviklingen i kommunen. Med stadig lavere folketall og et integrert arbeidsmarked mellom flere kommuner, vil befolkningen ofte se verdien av et tettere samarbeid mellom kommunene og i mindre grad være opptatt av kommunegrensene.

Lavangen har en rik natur, og ønsker å utnytte naturressursene i større grad fremover. Kombinasjonen naturbasert reiseliv og lokal matproduksjon kan gi gode synergier og muligheter for økt sysselsetting. Det er svært positivt at de etablerte bedriftene innenfor reiseliv og turisme er solide, og med det har muligheter for å kunne vokse. Flere besøkende vil også bidra til å styrke handelsnæringen og andre tjenestetilbud i kommunen. Spesielt innenfor turist- og opplevelsesnæringen er det nyttig med et godt og tett samarbeid. Mulige bedriftsnettverk innenfor dette næringssegmentet kan være et tiltak som kan bidra til å styrke og utvikle bedriftene.

Rundt en tredjedel av de som pendler ut av kommunen arbeider innenfor bygg- og anleggsnæringen. Av andre fremtredende næringer er det handel, transport og ulike tjenestenæringer som det pendles til.

Med en aldrende befolkning og fødselsunderskudd, vil det være mindre behov for nybygging av boliger. Potensialet kan heller være bygging av flere fritidsboliger som kan bidra til å styrke den eksisterende bygg- og anleggsnæringen samt bidra til å redusere utpendlingen fra kommunen innenfor denne næringen.

Så også vil flere tjenestetilbud som serveringssteder og en større opplevelsesnæring, kunne bidra til flere arbeidsplasser i kommunen og dermed mindre behov for utpendling. Det er en risiko for at arbeidstakere som pendler ut av kommunen heller velger å bosette seg nærmere sitt arbeidssted. Egne arbeidsplasser både trygger eksisterende og bidrar til ny bosetting. På den andre siden vil en ha muligheter for at de som pendler inn til kommunen, bosetter seg her, om en finner tilbudene attraktive nok.

Lavangen har stor andel innbyggere med lav inntekt og en stor andel med bare grunnskole som høyeste utdanning. Det kan synes som om det er et potensiale for å få flere ufaglærte inn i

arbeidslivet. Her bør en vurdere muligheter for opplæringstiltak, og gjerne muligheter for å kunne ta fagbrev ute på arbeidsplassene.

Den lave andelen av søknader til og tildelinger av tilskudd fra virkemiddelapparat for utvikling, viser at det er et potensiale for å øke utviklingsevnen gjennom å øke næringslivets bevissthet om innovasjons- og utviklingsarbeid og kjennskap til de ulike offentlige støtteordningene.

For Lavangen vil det være svært viktig å legge til rette for tiltak som kan øke attraktiviteten for kommunen. Gode og attraktive fritids- og aktivitetstilbud for barn, unge og voksne, og ha tilgang på boliger og boligområder. Dette vil også være positivt for de eksisterende bedrifter og innbyggere i kommunen, for å unngå ytterligere fraflytting og færre arbeidsplasser. For bedrifter som ønsker å etablere seg er tilgang på næringsareal og faglært arbeidskraft viktige faktorer.

1.2.2 Spørreundersøkelse

E-postbasert spørreundersøkelse i Microsoft Forms. Utsendt 29. september 2022 med svarfrist 7. oktober, samt utlagt på kommunens hjemmeside samme dato. Utsendt av Proneo basert på mailadresselister mottatt fra kommunen (antall i parentes): Næringsliv (43), lag og foreninger (25), kommunal administrasjon (20), kommunestyre med vara (kommunale råd (38). Sum antall utsendt 126.

Antall mottatte svar 42. Over halvparten av svarene kom fra næringsdrivende. Nedenfor gjengis noe av oppsummeringen:

Fig 1. Lavangens konkurransefortrinn

Fig 2. Bransjer/næringer som har potensial til å skape nye arbeidsplasser

Natur handler om kysten, fjorden og fjellet, den nærhet dette har, med gode muligheter for friluftsliv, og ikke minst de naturressurser dette gir tilgang til. Når det gjelder beliggenhet er en kompakt region, nærhet til fjord og fjell, til E6 og til byer/flyplasser trukket fram.

Reiseliv er klart framhevet som ei næring med potensiale for arbeidsplasser, sammen med matproduksjon.

Beliggenheten til kommunen – mellom tre byer, med to flyplasser i rimelig nærhet, og E6 lett tilgjengelig – framheves av mange som et faktum som gjør det naturlig å utvikle opplevelsesnæringen. Dette gir også gode muligheter for arbeidspending, som kan bidra til økt bostedsattraktivitet i kommunen.

Kommunen har en sterk frivillig sektor som ble omtalt av mange. De fleste er engasjert i flere frivillige lag og foreninger. Mange store løft innen arrangement og opplevelser av stor verdi blir gjennomført i denne sektoren, og frivilligheten og dugnadsånden betyr mye for bolyst og attraktivitet i Lavangen.

Styrker, svakheter, muligheter og trusler

Styrker og muligheter ble for en stor del også omtalt under andre deler av intervjuet. Vi tar derfor opp noen momenter innen svakheter og trusler her.

Negativ befolkningsutvikling og et fragmentert og svakt næringsliv ble tatt opp av mange som de største svakheter i kommunen. En kommuneadministrasjon som er tynt bemannet og med liten evne til stå opp og ta de vanskelige diskusjonene og omkampene med statlige myndigheter og andre premissgivere oppleves også som en svakhet, sett fra næringslivets side.

En annen svakhet som ble mye omtalt, er mangelen på muligheter for å bygge seg en ny enebolig på en attraktiv tomt i eller nær kommunesenteret. Kommunens nåværende tilbud til familier i etableringsfasen og potensielle innflyttere oppleves av de vi snakket med som for dårlig og lite attraktivt – for eksempel i forhold til tilbudet i nabokommunen Salangen. Dette fører i praksis til at flere barnefamilier i de siste årene har valgt å etablere seg i Salangen, etter å ha vurdert mulighetene i Lavangen.

Næringsareal er et annet felt som ble tatt opp av næringslivet. Dagens industriområde oppfattes som beliggende i et område som ikke er optimalt hverken for eksisterende aktører eller for ny næringsutvikling, og det framkommer at det ikke er muligheter for næringsetablering på andre attraktive steder i kommunen. Mangel på arealplan og manglende tilgang til kommersiell kai framheves også av flere næringsaktører.

Det pekes også på en del eksterne trusler. Blant disse er manglende kollektivtilbud ut av kommunen og til andre kommunesentra, som gjør det vanskelig for ungdom og pendlere som ikke bruker egen bil å utnytte muligheter og tilbud i regionen. Utfordringer med rekruttering i konkurranse med større kommuner og næringsliv i regionsentra framheves både av kommunal administrasjon og av næringslivet.

Utviklingsmuligheter

Mange mener at tilrettelegging for utbygging av nye sentrale eneboliger/boenheter er en forutsetning for videre næringsutvikling og befolkningsvekst. Her er kommunens samarbeid med Husbanken en positiv faktor, som bør utnyttes maksimalt.

Utbygging av energi er en annen grunnleggende forutsetning, og i seg selv en mulighet, om enn i mindre målestokk. Større energikrevende industrietableringer vil kreve utbygging av sentralnettet i kommunen/regionen. Det nevnes også mulige utbygginger av vannkraft i kommunen, i form av småkraftverk som kan gi tilgang til mer energi lokalt.

Opplevelsesnæring er den enkeltstående sektor som framheves av flest når det gjelder potensial for næringsutvikling. Det finnes flere oppegående aktører i kommunen, som er i gang med å etablere et samarbeid som kan styrke aktørene både i form av felles markedsføring og samkjøring av aktiviteter og opplevelser. Samtidig framheves det at det er rom for ytterligere styrking av sektoren, både i form

av utvidet samarbeid og vekst hos etablerte aktører, styrking av aktivitetstilbudet og ved etablering av nye reiselivsbedrifter og ved destinasjonsutvikling.

Lavangen har sterke tradisjoner innen jordbruk, og klimatiske forhold gjør det mulig å få til vekster som normalt trives best lenger sør. Det er flere aktører innen landbruk og reiseliv som ønsker å utvikle dette potensialet for styrking av egen virksomhet og for utvikling i samarbeid.

Det er betydelig aktivitet innen reindrift i kommunen. Denne aktiviteten kan gjøre det utfordrende for utvikling av andre arealkrevende næringer, men kan også oppfattes som en mulighet til ny næringsutvikling i kommunen. Under våre intervjuer kom det fram flere innspill fra næringen som videre bør behandles i utviklingsprosjektet.

Nabokommunene har betydelig tilstedeværelse av oppdrettsnæring og forsvar. Dette kan by på muligheter også i Lavangen.

Det ble understreket fra flere aktører, særlig innen næringslivet, at etablering av nye varige arbeidsplasser vanligvis er enklere i etablerte bedrifter.

Kommunen som utviklingsaktør

Hovedinntrykket vi sitter igjen med etter intervjurunden er at Lavangen kommune sin innsats innen næringsutvikling oppfattes som å være i endring til det bedre, sett fra næringslivets side.

Næringsfondet blir beskrevet som en positiv faktor, men for lite. I utviklingsperioden vil dette fondet få mer tyngde, og flere aktører nevnte at det bør fokuseres på de potensielt mest utviklingsorienterte næringer i utlysninger fra næringsfondet gjennom utviklingsperioden.

Fra reiselivsbransjen kom det innspill på kommunens deltakelse i Visit Narvik. Denne satsingen er det uenighet om blant aktørene. Alternativ bruk av midlene som ble nevnt var styrking av kommunens attraktivitet som reisemål gjennom å bruke midlene til konkrete tiltak i sentrumsområdet i Lavangen.

Videre forstår vi at det har vært arbeidet mye med mulighetene for etablering av drift på gabbroforekomst i Spansdalen. Vårt inntrykk er at kommunen har snudd de fleste steiner i denne saken – bokstavelig talt. Det er likevel et nærmest unisont signal fra næringslivet at dette prosjektet ble «oppgitt for lett og for tidlig», og at det bør tas opp igjen med de nye krefter man får tilført gjennom næringsutviklingsprosjektet.

Ellers oppfatter vi at det er positiv holdning fra næringslivet når det gjelder forholdet til kommunens næringsutvikler, og at man har tro på at et utviklingsprosjekt vil gi nye muligheter for utvikling innen næringslivet.

1.2.4 Informasjons- og forankringsmøter

Det ble gjennomført næringslivsmøter den 24. oktober 2022 (Fjellkysten) og 29. november 2022 (Lapphaugen).

På møtet på Fjellkysten møtte det i overkant av 10 personer. Ordfører Hege Rollmoen og næringsutvikler Trude Berg orienterte om at Lavangen ikke ble tildelt omstillingsmidler i statsbudsjettet, men at strategi- og forankringsfasen skal gjennomføres med tanke på å utarbeide en prosjektplan for et flerårig næringsutviklingsprosjekt finansielt støttet av fylkeskommunen.

I møtet presenterte Proneo resultatene fra spørreundersøkelsen. Kommunal tilrettelegging for boligbygging ble særlig diskutert. Videre ble rekruttering tatt opp som tema. Som respons på dette

skal kommunen forsøke å få i stand et tettere samarbeid mellom skole og næringsliv i den hensikt å få ut bedre informasjon til elevene om hvilke yrkesmuligheter som finnes lokalt.

Kommunen ba videre om innspill på hvordan de kan bli bedre på informasjonsarbeid framover.

På møtet på Lappaugen ble utkastet til prosjektplan for næringsutviklingsprosjektet presentert for de 12 frammøtte.

Hovedlinjene i prosjektplanen, blant annet innsatsområder, ble oppfattet som fornuftige.

Foruten innspill og forslag knyttet til konkrete aktiviteter ble varigheten på prosjektet og målsettingen diskutert. Næringslivet har ingen klar oppfatning av om varigheten bør være to eller tre år, men viktigheten av at en klarer å skape skikkelig trykk i arbeidet framheves. Det kan tale for at to år er det beste. Målet på 15 arbeidsplasser signaliserer et godt ambisjonsnivå, og synes riktig.

Næringslivet er tydelige på viktigheten av et godt og aktivt kommunalt eierskap og engasjement fra kommunens politiske og administrative ledelse.

1.2.5 Øvrig kunnskapsgrunnlag

Prosjektledelsen har hatt tilgang til og brukt kommunale langtidsplaner og strategidokumenter, blant annet Kommuneplanens samfunnsdel 2022-2033. Videre har vi hatt god tilgang til kunnskap og kompetanse hos næringsutvikler Trude Berg, og fått gode innspill fra møter med prosjektets styringsgruppe.

1.3 Oppsummert kunnskapsgrunnlag og anbefaling

Muligheter

- God tilgang til natur (kyst, fjord, fjell) og naturressurser
- Gunstig beliggenhet i en kompakt arbeidsmarkedsregion - korte avstander
- Betydelig potensial innenfor opplevelsesnæring/turisme. Flere etablerte aktører, delvis også store
- Primærbruksnæring med potensiale ifht småskala foredling/matproduksjon
- Kompetanseutvikling og samarbeid vil sannsynlig kunne utløse potensiale i næringslivet
- Høy bostedsattraktivitet – sentral beliggenhet, gode muligheter for friluftsliv, godt kommunalt tilbud, lave bokostnader

Utfordringer

- Begrenset næringsliv – ensidig, lite variert
- Liten sysselsetting i industrien
- Underdekning på arbeidsplasser, stor netto utpendling
- Lav innovasjonstakt i næringslivet, lite bruk av de muligheter virkemiddelapparatet gir
- Negativ befolkningsutvikling og uheldig demografisk sammensetting
- Lavt utdanningsnivå, lavt inntektsnivå
- Manglende muligheter for boligbygging på attraktive tomter

Forslag til prioriterte innsatsområder/hovedaktiviteter

Basert på et samlet kunnskapsgrunnlag, foreslås et næringsutviklingsprosjekt med to innsatsområder/hovedaktiviteter:

1. **Opplevelsesnæring inkl. småskala matproduksjon**
2. **Øvrig næringsliv**

Gjennomgående strategi:

- Proaktivt arbeid for å avdekke utviklingspotensial og mulige utviklingsprosjekter
- Utvikle innovasjons- og entreprenørskapskultur
- Stimulere til samarbeid og samhandling
- Kompetanseutvikling
- Bærekraft (ny strategi for innsatsområde 1 og 2 i Omstillingsplan fra 2024)

I tillegg foreslås to støtteområder:

3. Attraktivitet som bo- og besøkssted
4. Attraktivitet for næringsliv

Kommunestyret i Lavangen vedtok prosjektplanen i sin helhet i KST-sak 078/22, 15. desember 2022.

1.4 Fra prosjektplan til omstillingsplan

Historikk

Strategi- og forankringsfasen ble gjennomført i Lavangen høsten 2022, basert på fylkeskommunens vedtak om at kommunen gis omstillingsstatus for tre år, under forutsetning av at Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) innvilget omstillingsmidler.

Da det i oktober 2022 ble klart at KDD ikke innvilget midler til fylkeskommunen til omstilling i Lavangen, ble det besluttet at det skulle utarbeides prosjektplan i stedet for omstillingsplan og handlingsplan. Prosjektplanen ble lagt til grunn for søknad til fylkeskommunen om et treårig utviklingsprosjekt. Søknaden ble imøtekommet og fylkeskommunen innvilget 5 millioner kroner til prosjektet.

I avsluttende del av strategi- og forankringsfasen ble arbeidet derfor dreid inn mot å lage en prosjektplan, men det ble lagt opp til samme prosess som ville bli brukt dersom det var omstillingsplan og handlingsplan som skulle utarbeides.

Nå-situasjon

Vurderingen er at anbefaling og forslag til prioriterte innsatsområder som gjort rede for i kapittel 1.3 fortsatt står seg, også nå, ett år etter at prosessen ble gjennomført.

I forhold til anbefalinger fra Innovasjon Norge er det behov for noe justering, som er innarbeidet i omstillingsplanen.

Styret gjennomførte et seminar 14. og 15. desember 2023, der utkast til omstillingsplan og handlingsplan for 2024 ble behandlet.

Kommunestyret får planene til behandling 2024. Endring i organisering av programmet er gjort jf vedtak i kommunestyret 4. april 2024.

2. Visjon og mål

2.1 Visjon for omstillingsarbeidet

Nye Stier – Lavangen til nye høyder

2.2 Hovedmål

Omstillingsprogrammet i Lavangen skal bidra til økt utviklingsevne, styrket strategisk samfunnsplanlegging gjennom nye måter å løse oppgaver på og økt attraktivitet for bosetting og næringsliv. Kommunen skal ha styrket kapasitet til å håndtere situasjonen med nedgang i befolkning og sysselsetting. Programmet skal gjennom fokusert og målretta arbeid innenfor innsatsområdene bidra til å sikre og utvikle 15 arbeidsplasser i løpet av tre år.

2.3 Resultatmål

Arbeidsplasser

- Antall nye eller sikrede arbeidsplasser skapt i omstillingsperioden, fordelt på år:

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Sum
Arbeidsplasser	2	5	8	[antall]	[antall]	[antall]	15*

* Arbeidsplassene skal måles via innrapportering fra enkeltprosjekter, ved hjelp av prosjektleder-rapporten. Rapporten er en del av prosjektleders sluttrapport til leder for omstillingsarbeidet. Det er altså de arbeidsplassene omstillingsprogrammet bidrar til å sikre og skape gjennom å støtte enkeltprosjekter, som skal regnes med (telles brutto).

2.4 Effektmåling

Effekten av et vellykket omstillingsarbeid er et konkurransedyktig næringsliv og bærekraftig samfunn i et lokalt perspektiv. Det gir impulser til videre vekst og optimisme, økt kompetanse og et mer attraktivt samfunn for næringsliv og innbyggere.

Lavangens utviklingsevne, og hvordan denne vil utvikle seg over tid, er en viktig effekt. Evnen til utvikling handler både om kultur og ressurser – og hvordan man får dette til å fungere sammen. Utvalgte indikatorer for effektmåling må hensynta dette. Følgende utvalgte kriterier skal måles for å vurdere effekten av omstillingsarbeidet:

Generelle effekter

- Befolkningsutvikling og demografisk sammensetting

Konkrete effekter

- Sysselsettingsutvikling i form av arbeidsplassvekst
- Nyetableringer – etableringsfrekvens
- Bruk av Innovasjon Norges virkemidler og Skattefunn
- Omsetning i foretakene
- Andel lønnsomme foretak
- Samlet omsetning og økonomiske resultater i de bedriftene som er en del av omstillingsprogrammet (porteføljebedriftene)

Effektene måles ved bruk av tilgjengelig statistikk fra SSB, Panda Utviklingsanalyse eller annen statistikk (for eksempel NHO Kommune NM, Kommunal Rapport Kommunebarometeret, fylkeskommunal statistikkenhet).

En ønsker å legge opp til raskt å kunne korrigere strategi underveis i omstillingsarbeidet, og de mest sentrale indikatorene måles årlig.

Kunnskap om de ulike effektene av omstillingsarbeidet vil utvikles løpende, og indikatorene det måles på vil kunne endres underveis.

Årlig innrapportering av resultater fra omstillingsarbeidet må ikke forveksles med effektmålene. Den årlige rapporteringen skjer fra omstillingsprogrammet til Troms fylkeskommune og KDD via Innovasjon Norge.

3. Valg av innsatsområder

Analysearbeidet i fase 2 høsten 2022 konkluderte med fire prioriterte innsatsområder. De valgte innsatsområdene har potensiale for videre utvikling og vekst, og bidrar til å nå målene for omstillingsarbeidet i Lavangen. All næringsaktivitet er dynamisk, og valg og prioritering av innsatsområder kan endres gjennom omstillingsperioden.

3.1. Opplevelsesnæring inkl. småskala matproduksjon

Innsatsområdet omfatter reiselivsnæring og opplevelser knyttet til mat/matkultur, natur, kultur og arrangement. Næringa selv, også lokalt, er opptatt av bærekraftig utvikling, og dette må gjennomsyre innsatsområdet.

Innsatsområdet blir av svært mange pekt på som en potensiell vekstnæring i Lavangen, og vil utnytte det svært mange peker på som Lavangens fremste konkurransefortrinn – naturen.

Den lokale reiselivsnæringen framstår som relativt godt utviklet, og det er flere etablerte aktører. Arbeidet har avdekt at økt samarbeid vil kunne bidra til å ta ut potensiale, men erfaringsmessig vil dette ta tid. Samtidig må man evne å henge seg på, og forsterke det som allerede er av satsing på reiselivsnæring i omkringliggende regioner.

Utvikling av opplevelsesnæring og Lavangen som opplevelsesarena vil bidra til å utvikle attraktivitet for Lavangen som bo- og arbeidssted.

Det antas også at reindriftsnæringen og samisk kultur og tradisjon har potensial. Enten ved gjennomføring av egne prosjekt og/eller ved samarbeid med andre aktører.

Erfaringer fra andre kommuner viser at økt grad av lokal matforedling vil understøtte det lokale reiselivet, og gi kommunen flere attraksjoner å spille på.

Innsatsområdet kan også dekke bistand til gründere og etablerere som vil starte egen virksomhet innenfor innsatsområdet.

Mål

Minimum 5 nye/sikrede arbeidsplasser innen opplevelsesnæring i Lavangen innen 2026. Periodisert vil målet se slik ut:

	2024	2025	2026	Sum
Innsatsområde 1 – Reiselivsnæring inkludert småskala matproduksjon	0	2	3	5

Delmål

- 1 prosjekt knyttet til samarbeid og samhandling gjennomført
- 1 prosjekt knyttet til kompetanseutvikling gjennomført
- 1 prosjekt knyttet til utviklings-, innovasjons- og entreprenørskapskultur gjennomført
- 1 ny bedrift etablert eller er under etablering
- 2 bedriftsutviklingsprosjekter med utgangspunkt i eksisterende bedrifter gjennomført

3.2. Øvrig næringsliv

Det er viktig å skape positiv utvikling for de bedrifter som allerede finnes i kommunen. Erfaringer og analyser gjort i strategi- og forankringsfasen viser at det er potensial for vekst og utvikling i øvrig næringsliv. Her vil vi særlig fremheve bygg- og anlegg. Med øvrig forstås eksisterende næringsliv i Lavangen med unntak av opplevelsesnæring.

Erfaringene fra andre kommuner viser at eksisterende bedrifter, med god bistand og hjelp, relativt raskt kan bidra til utvikling av sysselsetting og verdiskaping lokalt. Dette kan komme i form av knoppskyttinger, nye forretningsområder i eksisterende bedrifter eller forbedringsarbeid for økt lønnsomhet.

Innsatsområdet omfatter tilleggsnæring til landbruk, men ikke tradisjonelt landbruk.

Næringsutviklingsarbeidet må jobbe aktivt opp mot eksisterende næringsliv for å avdekke utviklingspotensial og støtte ulike bedriftsrettede tiltak med utgangspunkt i de ideene og planene bedriftene har.

Innsatsområdet kan også dekke bistand til gründere og etablerere som vil starte egen virksomhet, uavhengig av bransje. Innsatsområdet er bransjeuavhengig.

Mål

Minimum 10 nye/sikrede arbeidsplasser innen øvrig næringsliv i Lavangen innen 2026. Periodisert vil målet se slik ut:

	2024	2025	2026	Sum
Innsatsområde 2 – Øvrig næringsliv	2	3	5	10

Delmål

- 1 prosjekt knyttet til samarbeid og samhandling gjennomført
- 1 prosjekt knyttet til kompetanseutvikling gjennomført
- 1 prosjekt knyttet til utviklings-, innovasjons- og entreprenørskapskultur gjennomført
- 1 ny bedrift etablert eller er under etablering
- 2 bedriftsutviklingsprosjekter med utgangspunkt i eksisterende bedrifter gjennomført

3.3. Attraktivitet som bo- og besøkssted

Lavangens utfordringsbilde tilsier at omstillingsprogram må innrettes mot mer enn bare arbeidsplassvekst. Forhold som befolkningsnedgang, aldrende befolkning, skjev kjønnsfordeling, mangel på arbeidskraft og boliger, lite varierte fritidstilbud og dårlig utbygd offentlig kommunikasjon, skaper utfordringer for lokalsamfunnet.

Selv om det å skape en attraktiv bokommune er et langsiktig arbeid, må omstillingsprogrammet engasjere seg i dette. I kommuneplanens samfunnsdel er samarbeid og dugnad trukket fram som viktige kvaliteter i Lavangen, og det samiske og kvenske er en del av vår identitet.

Innsatsområdet dekker tilrettelegging for og utvikling av tiltak som vil utvikle attraktivitet og bolyst.

Innsatsområdet skal bidra til å forsterke og støtte opp under eksisterende og planlagte prosjekter og initiativ, eksempelvis Elveparken, ulike naturbaserte tiltak som Midnattsoltrappa og gode ferdselsårer, og frivillige lag og foreningers satsing på tilbud på fritida, spesielt rettet mot ungdom.

Innsatsområdet vil også ha betydning for utvikling av besøksattraktivitet for reiselivsnæring. Innsatsområdet vil ikke ha arbeidsplasser som målsetting. Prosjektets rolle vil i hovedsak være knyttet til å øke kunnskapsgrunnlag, påpeke behov og initiere prosesser overfor kommunen.

Innsatsområdet er svært viktig for at folk skal ønske å komme hit, og være stolt av å bo i Lavangen.

Mål

Lavangen skal være en attraktiv kommune for

- innbyggerne å bo i
- gjester å besøke

Delmål:

- 2 prosjekt knyttet til attraktivitet som bo- og besøkssted gjennomført

3.4. Attraktivitet for næringslivet

Utvikling av kommunen er nødvendig, både politisk og administrativt, for å forsterke næringsvennligheten, markedsføre kommunen som næringskommune og aktivt arbeide for å tiltrekke seg bedrifter.

Mangel på gründere og entreprenørskapskultur er påpekt som en av de største utfordringer for utvikling og vekst i Lavangen, og omstillingsprogrammet må engasjere seg i arbeidet med tilrettelegging for og utvikling av en sterk innovasjons- og etablererkultur.

Innsatsområdet vil ikke ha arbeidsplasser som målsetting. Prosjektets rolle vil være knyttet til å arbeide med «kulturelle forhold», som har med holdninger, tillit og samarbeid å gjøre. Dels er det spørsmål om kompetanse, dels handler det om å skape arenaer, møtepunkter og organisering.

Tiltak og aktiviteter som styrker utviklingsevne skal løftes fram og prioriteres, også på flere områder i lokalsamfunnet enn kommune og næringsliv, som for eksempel frivillig sektor, besøkende, befolkningen, nabokommuner og eksterne aktører. Kommunens rolle som utvikler vil stå sentralt, og tiltak og aktiviteter som utvikler kompetanse på næringsutvikling i kommunen, fokus på næringsutvikling fra kommunens politiske og administrative ledelse, utvikling av møtepunkter mellom kommune og næringsliv og utvikling av kommunalt planverk bør prioriteres.

Eventuelle satsinger på infrastrukturtiltak som bedrer næringsattraktivitet vil kunne ligge innenfor innsatsområdet.

Mål

Lavangen skal styrke sin utviklingsevne, og være en attraktiv kommune for næringslivet å etablere, drive og utvikle bedrift i.

Delmål:

- 2 prosjekt knyttet til kommunens utviklerrolle, attraktivitet for næringsliv og styrket utviklingsevne gjennomført.

4. Strategier

For alle fire innsatsområder er følgende strategier gjennomgående:

- A. Proaktivt arbeid for å avdekke utviklingspotensial og mulige utviklingsprosjekter
- B. Utvikle innovasjons- og entreprenørskapskultur

- C. Stimulere til samarbeid og samhandling
- D. Kompetanseutvikling

Strategien E Bærekraft er gjennomgående for de to innsatsområdene som har arbeidsplassmål.

4.1 Opplevelsesnæring inkl. småskala matproduksjon og øvrig næringsliv

A. Proaktivt arbeid for å avdekke utviklingspotensial og mulige utviklingsprosjekter

- Oppsøkende virksomhet i den hensikt å identifisere utviklingsprosjekter som kan støttes økonomisk av prosjektet
- Gjennomføre forstudie og forprosjekt SMB-utvikling

B. Utvikle innovasjons- og entreprenørskapskultur

- Bidra til å utvikle entreprenørskap og innovasjon gjennom hele oppvekstløpet
- Utvikle entreprenørielle ferdigheter gjennom å initiere, legge til rette for og gjennomføre ulike kompetansehevende tiltak, f.eks. etablererkurs

C. Stimulere til samarbeid og samhandling

- Bidra til å utvikle og beholde fungerende samhandlingsarenaer, f.eks. frokostmøter for næringsliv og ulike næringstreff
- Identifisere, tilrettelegge for og støtte ulike samarbeidstiltak

D. Kompetanseutvikling

- Identifisere, tilrettelegge for og støtte kompetansehevende tiltak
- Stimulere til økt satsing på FOU i bedriftene
- Etablere relevant nettverk med eksterne nærings- og kompetansemiljø.

E. Bærekraft

4.3 Attraktivitet som bo- og besøkssted

Bidra til å sette i gang og drive prosesser som utvikler Lavangens bosteds- og besøksattraktivitet.

4.4 Attraktivitet for næringsliv

Bidra til å sette i gang og drive prosesser som utvikler Lavangens utviklingsevne og næringsattraktivitet.

Innovasjon Norges verktøy Næringsvennlig kommune, og implementering forbedringspunkter i kommunen i den hensikt å bli en bedre tilrettelegger og samarbeidspartner for lokalt næringsliv gjennom å avdekke behov og avklare roller og forventninger, bør vurderes.

5. Organisering

Det er mange aktører involvert i omstillingsarbeidet. Roller og oppgaver bør være avklart så tidlig som mulig for å sikre en effektiv og god prosess.

Overordnet er rollefordelingen slik:

- Kommunal- og distriktsdepartementet finansierer ordningen og gir en ramme til fylkeskommunen
- Fylkeskommunen er oppdragsgiver for omstillingsarbeidet
- Kommunen er eier av omstillingsprogrammet. Kommunestyret delegerer oppgaven videre til et omstillingsstyre
- Omstillingsstyret organiseres som et utvalg av kommunestyret
- Programorganisasjonen gjennomfører og realiserer planene
- Innovasjon Norge er rådgiver og kvalitetssikrer

Programmet kan organiseres på ulike måter. Det vanligste er å opprette programmet som et kommunalt foretak, et aksjeselskap eller som en del av kommunal virksomhet.

Resten av dette kapitlet er skrevet om etter at styringsgruppe for næringsutviklingsprosjektet behandlet planen. Styringsgruppa anbefalte at omstillingsarbeidet i Lavangen organiseres som et program i kommunal regi, og at kommunestyret oppretter omstillingsstyret som et utvalg i kommunen, etter Kommunelovens § 5-7.

Kommunestyret vedtok 4. april 2024 at omstillingsarbeidet i Lavangen kommune skal organiseres som et kommunalt foretak, beskrivelsen av organiseringa er endret i forhold til dette vedtaket.

Oðða bálgát Loabága Nye stier Lavangen opprettes som kommunalt foretak, KF, med virkning fra 1. juni 2024, og skal drive omstillingsarbeidet i Lavangen.

Kommunestyre i Lavangen oppnevner styret, styrets leder og nestleder. Styret består av 6 personer, herav 2 politikere og 4 personer fra næringslivet. Det velges to vararepresentanter. Styremedlemmer velges for fire år.

Observatører til styret (ikke gjenstand for valg i kommunestyret) er representant fra Troms fylkeskommune, fra Innovasjon Norge og kommunedirektør.

Kommunestyret valgte styret for det kommunale foretaket 4. april 2024: Hege Rollmoen (leder), Håkon Nygård (nestleder), Anne Gerd Eira, Amanda Strand, Tor Lyngmo, Lars Petter Nilssen. Varamedlemmer i rekkefølge er Arild Bratsberg og Tove Hansen. Observatører til styret er Kristian Figenschou, Troms fylkeskommune Robert Karlsen, Innovasjon Norge og kommunedirektør Karin Eriksen.

Programleder og medarbeider i til sammen 1,5 stilling blir ansatt i det kommunale foretaket.

Styret i det kommunale foretaket kalles Omstillingsstyret. Årshjul, fullmaktsreglement og retningslinjer for tildeling av midler blir presentert Omstillingsstyret til behandling.

6. Finansiering

6.1 Overordnet finansiering

Se egen oversikt i vedlegg.

Det er budsjettet med en økonomisk ramme for omstillingsarbeidet i perioden 2024 til 2026 på 13,2 millioner kroner. Finansieringen forutsetter årlige bevilgninger fra KDD via Troms fylkeskommune, samt Lavangen kommune.

Årlige budsjetttramme fordelt på finansiør, oppgitt i millioner:

Finansiør	Andel	2024	2025	2026	Sum*
KDD	79.6%	3 500 000	3 500 000	3 500 000	10 500 000
Lavangen kommune	20.4%	900 000	900 000	900 000	2 700 000
Totalt	100 %	4 400 000	4 400 000	4 400 000	13 200 000

* I Omstillingsplan for Nye stier er det budsjettet med bevilgninger for perioden 2024-2026 som det vil bli søkt om for hvert omstillingsår.

6.2 Ressurser fordelt på innsatsområder

Budsjetterte økonomiske rammer er fordelt på de valgte innsatsområdene. Av den samlede årlige rammen er det inkludert kostnader til programledelse og prosjektrettet arbeid.

I årlig Handlingsplan vil det bli gjort en fordeling mellom prosjektrettet arbeid og søkbare midler til bedrifter innenfor hvert innsatsområde.

Årlig budsjetttramme fordelt på innsatsområder:

Innsatsområder	2024	2025	2026	Sum
Opplevelsesnæring inkl. småskala matproduksjon	760 000	885 000	868 000	2 653 000
Øvrig næringsliv	1 250 000	1 235 000	1 218 000	3 703 000
Attraktivitet som bo- og besøkssted	330 000	325 000	321 000	976 000
Attraktivitet for næringsliv	381 000	237 000	234 000	712 000
Programorganisasjonens ressursinnsats*	987 000	1 026 000	1 067 000	3 080 000
Administrative kostnader til programledelse**	692 000	692 000	692 000	2 076 000
Sum	4 400 000	4 400 000	4 400 000	13 200 000

* Øvrige kostnader til programledelse er i hovedsak arbeid med prosjektutvikling, nettverksbygging og oppgaver som beskrevet i de prioriterte innsatsområdene.

** Administrative kostnader knyttet til programledelse omfatter forberedelse og gjennomføring av styremøter, saksbehandling, rapportering og annet nødvendig administrativt arbeid.

Bedriftenes og søkeres egenfinansiering og annen finansiering i prosjektene kommer i tillegg. Det er et mål at omstillingsmidlene skal bidra til å utløse andre midler, både offentlige og private.

I tillegg til Omstillingsplan er følgende verktøy utarbeidet til bruk i omstillingsarbeidet:

- Oppstartshåndbok for etablering av administrative rutiner i omstillingsprogrammet
- Søknad og porteføljestyringsverktøy med beskrivelse av rutiner for rapportering fra omstillingsprogrammet og bruk av regionalforvaltning.no

Omstillingsarbeidet skal gjennomføres ved bruk av PLP – en prosjektlederprosess som eies av Innovasjon Norge. Med PLP får ledere av omstillingsarbeidet og prosjektledere for enkeltprosjekter i omstillingskommuner et verktøy for prosjektstyring. Se mer på www.regionalomstilling.no.

7. Prioriterte bærekraftsmål

Omstillingsprogrammet Nye stier Lavangen skal arbeide med bærekraftsperspektivet. Fire av FNs bærekraftsmål er spesielt valgt ut og ansett for relevante for Nye stier. Hovedmålene er 8, 9, 12 og 17, og under utvalgte delmål er det satt opp hva programmet skal gjøre for å nå målene.

Bærekraftsmål 8

Anstendig arbeid og økonomisk vekst

Delmål 8.1

Holde oppe en økonomisk vekst per innbygger som er i samsvar med forholdene i de respektive landene, og spesielt en vekst i BNP på minst 7 prosent per år i de minst utviklede landene.

Programmet skal:

Styrke bedriftene gjennom samlet satsing på utvikling som fører til økt lønnsomhet.

Delmål 8.2

Øke den økonomiske produktiviteten gjennom diversifisering, teknologisk framgang og innovasjon, mellom annet med vekt på lønnsomme og arbeidsintensive sektorene.

Programmet skal:

Arbeide for å få et mer variert næringsliv i kommunen. Det skal stimulere til innovasjon og utviklingsevne i næringslivet og kommunen.

Delmål 8.3

Fremme en utviklingsrettet politikk som støtter produktive aktiviteter, opprettelse av anstendige arbeidsplasser, entreprenørskap, kreativitet og innovasjon, og stimulere til formalisering av og vekst i antallet svært små, små og mellomstore bedrifter, blant annet ved å gi dem tilgang til finansielle tjenester.

Programmet skal:

Stimulere til entreprenørskap, kreativitet og innovasjon, konkret skal kommunen være del av Ungt Entreprenørskap for å starte kulturbygging allerede fra skolealder. Svært små, små og mellomstore bedrifter i Lavangen får tilgang til støtteordninger som stimulerer til vekst.

Bærekraftsmål 9

Industri, innovasjon og infrastruktur

Delmål 9.1

Utvikle pålitelig, bærekraftig og solid infrastruktur av høy kvalitet, herunder regional og grensekryssende infrastruktur, for å støtte økonomisk utvikling og livskvalitet med vekt på overkommelig pris og likeverdig tilgang for alle.

Programmet skal:

Arbeide med konkrete prosjekter innen regional infrastruktur som skal sørge for likeverdig tilgang på energi og mer effektiv transport og logistikk.

Delmål 9.2

Fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering, og innen 2030 betydelig øke næringslivets andel av sysselsetting og bruttonasjonalprodukt, i tråd med forholdene i de respektive landene, og doble denne andelen i de minst utviklede landene.

Programmet skal:

Arbeide for å gi bedre rammebetingelser for næringslivet, blant annet med boliger og stedsutvikling. Bedre tilrettelegging skal være med på å øke andelen privat sysselsatte i forhold til offentlig sektor.

Bærekraftsmål 12

Ansvarlig forbruk og produksjon

Delmål 12.5

Innen 2030 redusere avfallsmengden vesentlig gjennom forebygging, reduksjon, gjenvinning av materiale og ombruk.

Programmet skal:

Stimulere til at bedriftene får et mer reflektert syn og velger å ha større fokus på miljø. En viktig bransje i Lavangen er bygg og anlegg, også i programmets innsatsområde 2 Øvrig næringsliv. I denne bransjen er det utfordringer i forhold til avfall og gjenvinning. Dermed er det størst gevinst ved å arbeide med dette delmålet i denne bransjen.

Delmål 12.b

Utvikle og innføre metoder for å måle effekten av bærekraftig reiseliv som skaper arbeidsplasser og fremmer lokal kultur og lokale produkt.

Programmet skal:

Bidra til miljøsertifiseringer i lokalt og regionalt reiseliv, og slik gjøre det mulig å innføre metoder og verktøy for å måle økonomiske og miljømessige aspekter ved bærekraftighet i turisme.

Bærekraftsmål 17

Samarbeid for å nå målene

Delmål 17.17

Stimulere til og fremme velfungerende partnerskap i det offentlige, mellom det offentlige og det private og i det sivile samfunnet som bygger på erfaringer med partnerskapene og ressursstrategier
Programmet skal:

Arbeide for mer samarbeid mellom bedriftene og mellom bedrifter og kommunen.

7.1 Styrets arbeid med bærekraft

Styret i næringsutviklingsprosjektet hadde i styreseminar i desember 2023 en overordnet presentasjon om bærekraftsbegrepet, og inkorporering av bærekraft i omstillingsprogrammet. Styret innarbeidet en egen strategi i omstillingsplanen for innsatsområdene 1 og 2. Strategien E Bærekraft er gjennomgående for de to innsatsområdene som har arbeidsplassmål. Strategien ble fulgt opp i handlingsplan for 2024, der det ble satt opp egne delmål for innsatsområde 1 og 2. I handlingsplanen er det lagt opp til to ulike prosjekter/tiltak.

- Grønn kompetanse. Bygge kompetanse, dele erfaringer og jobbe i nettverk
- Grønn konkurransekraft. Utvikle grønn konkurransekraft i næringslivet i Lavangen

Det nye styret får en sak i første styremøte om retningslinjer for søknader. I disse innarbeides kravet om vurdering av bærekraft i hvert prosjekt.

7.2 Økt kompetanse om bærekraftsperspektivet

Det er i mars 2024 gjennomført et frokostmøte for næringslivet i Lavangen med erfaringsutveksling omkring sertifiseringer for miljø og klima.

Handlingsplanen 2024 har som delmål å gjennomføre minst ett prosjekt innen grønn kompetanse og konkurransekraft innenfor reiseliv og øvrig næringsliv. For å bedre veiledning til søkere skal programmets ansatte styrke egen kompetanse innen bærekraft ved å initiere og gjennomføre et seminar om temaet. I forlengelsen av dette skal programmet invitere til et regionalt seminar om bærekraft. Formålet er å sette fokus på hva bærekraft betyr i praksis og hva man kan gjøre i den enkelte bedrift.

7.3 Bærekraft i søknader og saksbehandling

Alle prosjekter som det søkes om støtte til skal systematisk vurderes i henhold til i hvilken grad de understøtter FNs bærekraftsmål. Dette gjenspeiles i søknadsmalen som brukes. I regionalforvaltning.no aktiveres bærekraftsmålene inn som flervalg for hver søknad, der søker må krysse av inntil 3 bærekraftsmål. Valgene må også begrunnes verbalt. Når skjema er aktivert er det obligatorisk for søker å fylle ut.

I saksinnstilling til styret skal vurdering av bærekraft være en del av framstillinga.

Samlet vil dette bidra til bevisstgjøring og økt kunnskap om bærekraftig utvikling i næringslivet i Lavangen.

8. Kommunikasjonsstrategi

Et aktivt kommunikasjonsarbeid bidrar til å skape trygghet, forankring og engasjement blant bedrifter, samarbeidspartnere, beslutningstakere og befolkningen for øvrig. For å lykkes med omstillingsarbeidet er det derfor helt sentralt å utvikle en kommunikasjonsstrategi som en del av Omstillingsplan og en kommunikasjonsplan i årlig Handlingsplan.

Revidert kommunikasjonsstrategi utarbeides og behandles i kommunestyret samtidig med omstillingsplanen.

Strategien skal inneholde en beskrivelse av omstillingsprogrammets bakgrunn, sentrale kommunikasjonsmål, kjernehistorie, prioriterte målgrupper, hovedbudskap samt kanalvalg og virkemidler.

Årlig kommunikasjonsplan utarbeides som del av handlingsplanen.